

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów
DSP-140-24(2)/02

*Dodruku nr. 363
363 -*

Warszawa, 17 lipca 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przekazuję **stanowisko Rządu** wobec poselskiego projektu ustawy

- o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (druk nr 363).

Jednocześnie informuję, iż Rada Ministrów upoważniła Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

S t a n o w i s k o

Rady Ministrów w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia (druk nr 363)

Proponowane zmiany przedstawione w poselskim projekcie ustawy „o zmianie ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia” są niewątpliwie słuszne i powinny być wprowadzone do stosowania. Zmierzają one do uzupełnienia obowiązującej ustawy o regulacje zapewniające zachowanie ładu przestrzennego przy zalesianiu gruntów przez przyjęcie zasady, że grunty przewidziane do zalesienia powinny być przeznaczone na ten cel w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, co daje organom gminy możliwość racjonalnego pod względem przestrzennym sterowania procesem zalesień gruntów rolnych. Ponadto proponowane zmiany eliminują z ustawy nie zdefiniowane prawnie pojęcie „gruntów okresowo zalewanych”, których zalesienie uprawniało dotychczas do otrzymania ekwiwalentu, a także zawierają potrzebną na użytek tej ustawy definicję gospodarstwa rolnego, zawężającą krąg beneficjentów ustawy do rolników faktycznie prowadzących gospodarstwa rolne.

Dwie pierwsze kwestie regulowane omawianą ustawą, a mianowicie wymóg zgodności zalesień z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz wyeliminowanie z ustawy pojęcia gruntów okresowo zalewanych nie wzbudzają żadnych zastrzeżeń, natomiast proponowana definicja gospodarstwa rolnego, jakkolwiek słuszna z punktu widzenia celu ustawy jest jednak niezgodna z prawem Unii Europejskiej. Wynika to stąd, że wprowadzona w art. 3 ust. 1a projektu ustawy definicja gospodarstwa rolnego, istotnie ogranicza zakres podmiotowy stosowania ustawy, gdyż zawęży go wyłącznie do tych właścicieli gospodarstw rolnych, którzy w dniu złożenia wniosku o wyrażenie zgody na przeznaczenie gruntu rolnego do zalesienia podlegają ubezpieczeniu społecznemu rolników. Ubezpieczenie społeczne rolników obejmuje natomiast tylko rolników mających obywatelstwo polskie i pracujących z nimi domowników. Propozycja wprowadzenia tego zapisu jest zatem sprzeczna z art. 12 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zakazującym dyskryminacji ze względu na przynależność państwową. Proponowana definicja

gospodarstwa rolnego jest sprzeczna również z art.44 ust.2 Układu Europejskiego, w którym Polska zobowiązała się do nie ustanawiania takich nowych przepisów, które wprowadzałyby dyskryminację podmiotów pochodzących z obszaru Wspólnoty w zakresie zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski.

Zaproponowana w projekcie ustawy definicja gospodarstwa rolnego winna być zatem odpowiednio zmieniona i dostosowana do wymienionych wymagań.

Projektowane zmiany ustawy, jakkolwiek słuszne i potrzebne, nie rozwiązują jednak wszystkich postulatów zgłaszanych przez starostów i nie regulują w sposób pełny problematyki sprawnego wdrażania ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia.

W związku z powyższym Rada Ministrów proponuje poszerzenie projektu ustawy o inne potrzebne regulacje, które usprawniłyby jej realizację.

I tak:

Aby można było zachować terminy, których przestrzeganie jest niezbędne przy zalesianiu gruntów rolnych takie jak terminy badania zapędrczenia gleby, terminy przygotowania gleby i sadzenia lasu, a także produkcji sadzonek powinien być zmieniony termin przewidziany dla starosty do określenia "rocznego limitu zalesienia" z dnia 31 stycznia na termin późniejszy np. na dzień 31 maja. Dotychczasowy termin 31 stycznia, do którego zgodnie z art.2 ustawy starosta winien określić limit zalesienia pozostaje bowiem w kolizji z terminami przyjętymi w art. 414 ust. 3 pkt. 1 i 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska, nakładającymi na wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej obowiązek uchwalenia do dnia 30 listopada każdego roku planu działalności na rok następny (w tym planu finansowego), zaś w terminie do 30 czerwca każdego roku zatwierdzenia listy przedsięwzięć priorytetowych na rok następny. Z funduszy tych pokrywane są koszty sadzonek oraz koszty sporządzania planów zalesień. W związku z tym termin 31 stycznia, do którego powinien być ustalony limit zalesień, koliduje z wymienionym terminem 30 czerwca. Jednak do ustalenia limitu zalesień na 2003 rok powinien być wprowadzony przepis przejściowy, zgodnie z którym roczny limit zalesienia na 2003 rok będzie ustalany w terminie do dnia 28 lutego 2003 roku.

Ponadto w projekcie ustawy należałoby rozstrzygnąć, czy ustalony roczny limit zalesienia nie wykorzystany w roku, na który został określony, przechodzi na rok następny. Pozwoliłoby to uniknąć konfliktów z rolnikami w przypadku, gdy z jakichś powodów zalesienie gruntu nie nastąpiło w ustalonym terminie.

Dotychczasowa praktyka wskazuje również na konieczność rozstrzygnięcia, czy zgodnie z art. 3 ust. 4 ustawy o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia beneficjentem ustawy może być również małoletni właściciel gruntów, bowiem w niektórych starostwach wnioski małoletnich właścicieli stanowią kilka procent wszystkich wniosków w tej sprawie.

Rada Ministrów jest również zdania, że w art.5 ust.2 ustawy niezbędne jest ustalenie jeszcze drugiego, jesiennego terminu rozliczania się wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej z nadleśniczymi. Umożliwiłoby to dokonywanie rozliczeń pomiędzy tymi podmiotami w przypadku zalesiania gruntów w terminie jesiennym.

Uregulowania w ustawie wymaga również kwestia pokrywania kosztów wskazywania w terenie granic gruntów V i VI klasy, sprawdzenia zalesienia i dokonania pomiaru powierzchni zalesionej, których brak powoduje obecnie niejednoznaczne interpretacje obowiązującego art. 6 ust. 1.

Art. 7 ust. 4 obowiązującej ustawy określa górną granicę wielkości działki siedliskowej lub gruntu rolnego, którego posiadanie przez właściciela zalesionego gruntu nie będzie przeszkodą do otrzymania podwyższonego o 50% ekwiwalentu miesięcznego z tytułu likwidacji gospodarstwa rolnego. Z treści tego przepisu nie wynika jednak, czy jest to hektar fizyczny czy przeliczeniowy. Brak doprecyzowania tej sprawy budzi u starostów wątpliwości interpretacyjne dotyczące kwestii spełnienia warunków do ubiegania się o uprawnienia do przyznania podwyższonych ekwiwalentów.

Doprecyzowania wymaga również przepis art.8 ustawy. Ustawodawca przewidział w tym przepisie podwyższenie ekwiwalentu o 50% w sytuacji, kiedy zgodnie z art. 7 ust.4 ustawy następuje likwidacja gospodarstwa rolnego w wyniku przeznaczenia całego gruntu do zalesienia, poza działką siedliskową lub gruntową o powierzchni do 0,8 ha. Podwyższony ekwiwalent ma być zatem rekompensatą za wyzbycie się dotychczasowego źródła utrzymania. Tymczasem oba te przepisy traktowane łącznie stwarzają starostom możliwość różnych interpretacji sposobu liczenia wypłat ekwiwalentu.

Niezbędne jest również uregulowanie sposobu naliczania ekwiwalentu w przypadku, kiedy jeden z małżonków będących współwłaścicielami gruntu przewidzianego do zalesienia nabył prawo do emerytury lub renty przed zalesieniem gruntu rolnego. W obecnym brzmieniu przepisu art. 10 sytuacja ta rodzi wątpliwości interpretacyjne.

Należałoby również uregulować kwestie nabywania prawa do ekwiwalentu z tytułu prowadzenia uprawy leśnej przez osoby będące właścicielami gruntów i jednocześnie otrzymującymi świadczenia emerytalne lub rentowe z tytułu pracy poza rolnictwem.

Podobnie doprecyzowania wymaga kwestia dziedziczenia uprawnienia do ekwiwalentu, o której mowa w art. 11 ust.1 ustawy.

Zmiany wymaga również art.14 ustawy wprowadzający zmianę w nieistniejącej już ustawie z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska, która zastąpiona została ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska. Brak tego sprostowania powoduje niejednorodną interpretację przepisów przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, co wywołuje trudności przy zawieraniu umów z nadleśnictwami oraz perturbacje przy płatnościach za wykonane plany zalesień i dostarczone sadzonki właścicielom gruntów przewidzianych do zalesienia.

W projekcie ustawy o zmianie ustawy o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia należałoby określić, które przepisy należałoby stosować do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie zmienionej ustawy, a nie zakończonych decyzją ostateczną. Pozwoli to uniknąć wielu konfliktów po uchwaleniu ustawy, w przypadku nie zakończenia procedury związanej z uzyskaniem uprawnień do otrzymania ekwiwalentu, wszczętej zgodnie z przepisami dotychczas obowiązującymi.

Reasumując, Rada Ministrów uważa, że projekt poselski ustawy (druk nr 363) zawiera potrzebne uzupełnienia ustawy o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia ale, że dla dalszego usprawnienia jej funkcjonowania niezbędne są dodatkowe zmiany, o których wspomniano wyżej.

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Skierowano do druku 23 lipca 2002 r.

Cena 0,30 zł + 22% VAT

